उक्तास्त्रयो मन्त्रा ऋगादिकाः। चतुर्थमन्त्रमारभ्य यजुरात्मकाः। तत्रैतच्चतुर्थमन्त्रमाह। "आयुरसि विश्वायुरसि। सर्व्वायुरसि। सर्व्वमायुरसि। सर्व्वं म आयुर्भूयात्। सर्व्वमायुर्गेषम्" इति। हे प्रवर्त्ताख्यकर्णाभरण त्वम् आयुरसि आयुषः स्वरूपमसि, विश्वायुरसि विश्वस्य जगतः आयुः स्वरूपमसि, सर्व्वायुरसि विशेषतः सर्व्वेषां पुरुषाणाम् आयुः स्वरूपमसि। सर्व्वमायुरसि यच्छतसंवत्सरपरिमितमायुः तत्सर्व्वं त्वमसि। त्वत्प्रसादात् सर्व्वं सम्पूर्णम् आयुर्मे भूयात्। अतोऽहं सर्व्वसम्पूर्णमायुः गेषं गम्या स्म। अस्य मन्त्रस्य आयुष्कामेष्टौ कर्णाभरणधारणे विनियोगमापस्तम्ब आह, तद्यजमान आचम्य प्रतिगृह्य प्रदक्षिणं दक्षिणे कर्णे आवध्नात्यायुरसि विश्वायुरसीति॥

अथ पञ्चमो यजुराह। "भूर्भुवः सुवः" इति। पृथिव्यन्तरिक्षं द्युलोकानि अनुगृह्णन्त्वीति शेषः॥

अथ षष्ठो यजुराह। "अग्निर्धर्म्मेणान्नादः। मृत्युर्धर्म्मेणान्नपतिः। ब्रह्म क्षत्रꣳ स्वाहा" [२] इति। योऽयमग्निः सोऽयं स्वकीयेन धर्म्मेण अन्नादो भवति। अन्नभक्षकत्वं जाठराग्नौ प्रसिद्धम्। योऽयं मृत्युर्देवः सोऽयं स्वकीयेन धर्म्मेण अन्नपतिः अन्नस्य पालकः, यावन्मृत्युः प्राणिनं न मारयति तावदयमन्नं भुङ्क्ते, तदिदमन्नपालकत्वम्। ब्रह्म ब्राह्मणजातिः, क्षत्रं क्षत्रियजातिः, तान्येतानि अग्नि-मृत्यु-ब्रह्म-क्षत्राण्युद्दिश्य स्वाहा हुतमिदमस्तु॥